

SZÁMVETÉS EGY ADÓSSÁGGAL

A ki megírta a sírfeliratunkat, annak mondhatni, hogy adósai vagyunk. No, jó! Nem a leghízselgőbb, de az örökkévalóságnak nem is a hízselgés a dolga. Némileg azért elismeréssel szól rólunk, és bizonyos szempontból mégiscsak helyettünk elvégzett munka. Az adósság tehát gílt a maga nemében.

„Papp Márióban maradt még bőven
Fedezet:
Hat poétalányt sírjából is föl-
Fedezett.”

A szerző – Tamás – a vélt tettenérésben nem érzem, hogy elmarasztalna. Inkább enyhe, megbocsátó irigységet vélek soraiban tetten érní. Széplányok dolgában végtére nem lehetünk elég körültekintőek. Különben is mindez önfeljelentésnek is számíthatna tőle. Hisz a négy sor a diákírók sárvári találkozóira utal, ahol egy időben évente tettestársak voltunk. Az ország egyetlen tehetségkutató és tehetséggondozó pályázata sokáig többedmagunkkal közös ügyünk volt. Ő a tanulmányokról döntött, míg én a verseket ítéltem meg az évenkénti sárvári táborokban. A széplányok pedig – de ezt inkább hagyjuk. Egy kicsit mindig mintha (mindenen?!) mosolygott volna – és ezt én megérteni véltem.

Barátnak mondtuk egymást, bár nem álltunk igazán kapcsolatban. „Csak” a dolgaink rendre keresztettk egymást. Meglepő rendszerességgel tűntünk fel egymás életében a hatvanas évek vége óta. Dolgoztunk közös rádióműsorban, azonos lapszámokban. Írtam, ahol ő szerkesztett, adott kéziratot, ahol én szerkesztettem. Lektorálta könyvemet, két kötetemet is bemutatva. Többször is ültünk ugyanazon a pódiumon. Több évfolyamnyi lapszámba készített (legszívesebben kereszt) rejtvényeket a felkérésemre. Egy fiatalabb barátnőmet egyetemi vizsgán a jobb jegyért a húzott tételen túl váratlanul rólam kérdezte. Ez a csíny (vagy gondolom: inkább a beálló, kissé pikáns helyzet) neki is a kedvére lehetett, mert a lányommal is megismételte. Ráadásul, ha hilt adhatok a hölgyek beismerésének, ő tudott többet rólam...

Voltunk egymás vendégei, utazott a kocsimban, többször is kaptunk közös szállodai szobát. És játszottunk is. Volt mit, volt mivel. Én papp voltam, ő külön(ös) viszonyban állt a hittel, és örmények voltunk, részben mind a ketten, ami szintén fontos volt a számunkra, többé-kevésbé.

Az ablakomból messze föld egyetlen örmény ortodox templomának kertjére látok a Gellért-hegy lábánál. Ott is üldögélünk együtt olykor, ha a zene, a kultúra volt programon. Új életet kezdett, új életet kezdtem, körülbelül akkor, amikor körülöttünk a világ. Mondtam is neki, úgy az életünk fele táján, hogy mázlista. Éppen most múlik ki a három „T”, a tiltás-tűrés-támogatás szentháromsága, ami addig mindent bevasalt. Most aztán a két T következik, az ő világa! Nem nevetett felszabadultan, nem szerette a (párt)politikát, ha tehette, nem kért abból, aminek politikaíze volt.

Hogy igazi barátjának érzett-e, azt csak remélem – de hogy elfogadott, hogy bizonyos elismeréssel kezelt, azt tudom. S azt is, hogy mikortól. Ráadásul pontosan. Mert nem igazán szolgáltam rá. Mert – ha úgy vesszük – tulajdonképpen csaltam érte. S az ilyesmire nagyon is emlékszik az ember. Leginkább talán azért, mert legszívesebben elfelejtené.

Tamásnak elképesztő, (sok)mindenre kiterjedő memóriája volt. Történt, hogy nagyobb társaságban találtam, ahol éppen a foci került terítékre. Természetesen az ő emlékezőtehetségét vizsgáztatták, s presztízsfogadásba torkollott a vita a hatvanas évek elején az NB I.-gyel kokettáló Ganz-Mávag csatársorát illetően. Ekkor toppantam be én. Sosem ér-

dekelt különösebben a labdarúgás, de még gimis koromban, hogy, hogy nem, egy szívügy mindent nyitó kulcsa volt ez. Hát halálomig nem felejem: Víg-Dinapolusz-Harmat-Gregor-Bédi... Remélem, a dramaturgia megengedte közömbösség határain belül, csak úgy melleleg mondtam ki a neveket. Aztán, hogy nem érkezett válasz, míg valami más után érdeklődtem, hozzátettem még: és persze Eördögh a fedezetsorban.

Tamás meglepetten bólintott – később még azt morogta, nem hitte volna, hogy ilyesmit rajta kívül más hülye is tud. Szerencsére az ellenőrző kérdések elmaradtak... Ettől kezdve minden fenntartása megszűnt velem szemben. Csak egy újabb tétellel gyarapodott az adósságom.

De mivel, de hogyan törlesszek immár...

